

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD.411.004.10.2022

Pan
Miroslaw Murzydło
Wójt Gminy Subkowy
Urząd Gminy w Subkowach
ul. gen. Józefa Wybickiego 19 a
83-120 Subkowy

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/22/004/LGD – Funkcjonowanie funduszy sołeckich w wybranych gminach województwa pomorskiego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Subkowach, ul. gen. Józefa Wybickiego 19 a, 83-120 Subkowy (dalej: „Urząd”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mirosław Murzydło Wójt Gminy Subkowy (dalej: „Wójt”), od 18 listopada 2002 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Tworzenie funduszu sołeckiego i rozdysponowanie jego środków na sołectwa. 2. Wykorzystanie środków funduszu sołeckiego.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2022 r., z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontrolerzy	1. Teresa Sawicka, doradca ekonomiczny, upoważnienia do kontroli nr LGD/177/2022 z 28 października 2022 r. i nr LGD/16/2023 z 11 stycznia 2023 r. 2. Anna Koszykowska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/183/2022 z 17 listopada 2022 r. (akta kontroli str. 1-5, 556)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Wójt terminowo przekazał sołtysom i Wojewodzie Pomorskiemu informacje o wysokości środków funduszu sołeckiego (dalej: „fundusz”), przypadających sołectwom w 2021 r. i 2022 r. Informacje przekazane Wojewodzie Pomorskiemu zawierały również prawidłowe dane o wysokości kwoty bazowej. Środki funduszu przypadające na dane sołectwo obliczono w prawidłowej wysokości. Wójt przyjął do realizacji wszystkie 19 wniosków sołectw o przyznanie środków z funduszu i cztery wnioski o zmianę przedsięwzięć lub ich zakresu. W jednym przypadku wniosek przyjęto do realizacji, pomimo że nie był prawidłowy.

Badanie wykorzystania środków funduszu w kwocie 251,0 tys. zł (56,5% wydatków Gminy Subkowy – dalej: „Gmina” – w ramach funduszu w okresie objętym kontrolą) na przedsięwzięcia zgłoszone przez pięć sołectw wykazało, że wykorzystano je zgodnie z zasadami określonymi w art. 2 ust. 6 ustawy o funduszu, za wyjątkiem poniesionego w 2021 r. wydatku na kwotę 1,6 tys. zł, nieujętego we wniosku sołectwa Radostowo o przyznanie środków z funduszu. Badanie dokumentacji postępowań o udzielenie 21 zamówień publicznych (dwóch w trybach określonych przepisami o zamówieniach publicznych i 19 z wyłączeniem tych przepisów), na które wydano ww. środki wykazało, że postępowania te prowadzono zgodnie z wewnętrznymi procedurami i ww. przepisami, jednak w zamówieniu dotyczącym modernizacji ul. Jesionowej w Narkowach i remontu chodnika na ul. Zamkowej w Subkowach (podzielonym na dwie części) po terminach określonych w Prawie zamówień publicznych z 2019 r.³ zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych (dalej: „BZP”) ogłoszenia o wyniku dwóch postępowań i o wykonaniu jednej z umów,

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623 (dalej: „ustawa o NIK”).

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, ze zm.).

a ogłoszenia o wykonaniu drugiej umowy nie zamieszczono. Przedsięwzięcia, na które wydano objęte badaniem środki zrealizowano. Wójt terminowo przekazał Wojewodzie Pomorskiemu wniosek o zwrot części wydatków poniesionych w ramach funduszu w 2021 r. wskazując w nim wymagane dane i kwotę wykonanych wydatków w ramach funduszu zgodną z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-28S⁴ za 2021 r. Kwota ta została jednak zawyżona o 1,6 tys. zł, na skutek ujęcia w niej wydatku, nieobjętego wnioskiem sołectwa Radostowo o przyznanie środków funduszu, a otrzymana kwota dotacji była wyższa od należnej o 0,3 tys. zł. W wyniku kontroli Gmina zwróciła Wojewodzie Pomorskiemu ww. kwotę z odsetkami.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Tworzenie funduszu sołectkiego i rozdysponowanie jego środków na sołectwa

Opis stanu faktycznego

1.1. Rada Gminy, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o funduszu, podjęła 27 marca 2014 r. uchwałę nr XXXII/286/14, którą wyodrębniono w budżecie Gminy środki stanowiące fundusz. Uchwała obowiązywała w kolejnych latach (m.in. w 2021 i 2022 r.), zgodnie z art. 2 ust. 3 ww. ustawy. Wykonanie uchwały powierzono Wójtowi.

(akta kontroli str. 50)

Wysokość funduszu według uchwały budżetowej na 2021 r. wynosiła 259,4 tys. zł⁶, a na 2022 r. – 316,7 tys. zł⁷. Nie była ona zmieniana w trakcie roku budżetowego.

Rada Gminy nie korzystała z określonego w art. 4 ustawy o funduszu prawa do zwiększenia wysokości środków funduszu ponad wysokość obliczoną na podstawie art. 3 ust. 1 ww. ustawy.

(akta kontroli str. 53-125)

1.2. W badanym okresie w Gminie funkcjonowało 11 sołectw: Brzuśce, Gorzędziej, Mała Słońca, Mały Garc, Narkowy, Radostowo, Rybaki, Subkowy, Waćmierz, Wielgłowy i Wielka Słońca.

(akta kontroli str. 6-20)

Obliczona przez Wójta wysokość środków funduszu na lata 2021 i 2022, przypadających na wszystkie sołectwa funkcjonujące na terenie Gminy, wynosiła (odpowiednio) 309,6 tys. zł i 337,1 tys. zł.

(akta kontroli str. 51-52, 144, 159)

Wójt w terminie do 31 lipca roku poprzedzającego rok budżetowy, tj. zgodnie z art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o funduszu, przekazał:

– sołtysom wszystkich sołectw informacje o wysokości środków z funduszu przypadających danemu sołectwu w 2021 r.⁸ i 2022 r.⁹,

⁴ Sprawozdanie Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego.

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Uchwała nr XXII/161/20 Rady Gminy z 15 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2021 r.

⁷ Uchwała nr XXX/210/21 Rady Gminy z 14 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2022 r.

⁸ Sołectwa: Brzuśce – 31,4 tys. zł, Gorzędziej – 36,7 tys. zł, Mała Słońca – 23,4 tys. zł, Mały Garc – 18,8 tys. zł, Narkowy – 29,5 tys. zł, Radostowo – 35,2 tys. zł, Rybaki – 17,5 tys. zł, Subkowy – 49,0 tys. zł, Waćmierz – 23,3 tys. zł, Wielgłowy – 23,4 tys. zł, Wielka Słońca – 21,4 tys. zł.

⁹ Sołectwa: Brzuśce – 33,7 tys. zł, Gorzędziej – 40,3 tys. zł, Mała Słońca – 25,6 tys. zł, Mały Garc – 20,5 tys. zł, Narkowy – 31,8 tys. zł, Radostowo – 38,4 tys. zł, Rybaki – 18,7 tys. zł, Subkowy – 53,9 tys. zł, Waćmierz – 25,7 tys. zł, Wielgłowy – 25,4 tys. zł, Wielka Słońca – 23,1 tys. zł.

- Wojewodzie Pomorskiemu informację o wysokości przypadających danym sołectwom środków oraz o wysokości kwoty bazowej (Kb), o której mowa w art. 3 ust. 1 ustawy o funduszu.

Kwota bazowa (Kb) dotycząca funduszu na 2021 r. wyniosła 4902,28 zł, a na 2022 r. – 5390,36 zł.

(akta kontroli str. 142-159)

1.3. Badanie wysokości środków z funduszu przypadających na dane sołectwo w latach 2021 i 2022 wykazało, że kwoty te obliczono według wzoru określonego w art. 3 ust. 1 ustawy o funduszu, uwzględniając:

- liczbę mieszkańców danego sołectwa według stanu na 30 czerwca 2020 r. (w przypadku funduszu na 2021 r.) lub 2021 r. (fundusz na 2022 r.), wynikającą z prowadzonego przez Gminę rejestru mieszkańców, o którym mowa w ustawie o ewidencji ludności¹⁰,
- kwotę bazową, którą obliczono jako iloraz wykonanych dochodów bieżących Gminy za rok 2019¹¹ (fundusz na 2021 r.) lub za 2020 r.¹² (fundusz na 2022 r.) oraz liczby mieszkańców zamieszkałych na obszarze Gminy, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.¹³ lub 31 grudnia 2020 r.¹⁴, ustalonej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

(akta kontroli str. 51-52, 153,164, 414-437)

1.4. Do Urzędu wpłynęło 19 wniosków sołectw o przyznanie środków z funduszu na 2021 i 2022 r. (odpowiednio 9 i 10).

Wniosków o przyznanie środków na:

- 2021 r. nie złożyły sołectwa Brzuśce i Mały Garc (przypadały na nie środki funduszu w kwotach – odpowiednio – 31,4 tys. zł i 18,8 tys. zł),
- 2022 r. nie złożyło sołectwo Mały Garc (przypadały na nie środki funduszu w kwocie 20,5 tys. zł).

Żaden wniosek nie obejmował wspólnej realizacji przedsięwzięć przez dwa lub więcej sołectw (art. 6 ustawy o funduszu sołeckim).

(akta kontroli str.51-125, 185-187)

1.5. Wójt otrzymał od sołtysów wnioski sołectw w terminie do 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy, zgodnie z art. 5 ust. 4 ustawy o funduszu. Zawierały one dane wymagane art. 5 ust. 3 ww. ustawy, tj. wskazanie przedsięwzięć przewidzianych do realizacji na obszarze sołectwa w ramach przyznanych środków funduszu wraz z oszacowaniem ich kosztów i uzasadnieniem.

(akta kontroli str. 185-187, 188-264, 552-555)

Z wyjaśnień przewodniczącej zespołów do oceny wniosków o przyznanie środków funduszu na 2021 r. i 2022 r.¹⁵ (dalej: „zespoły”) wynikało, że przedstawiciele sołectwa (sołtys lub członek rady sołeckiej), po ustaleniu na zebraniu rady sołeckiej planowanego rodzaju przedsięwzięcia, dokonywali wstępnego szacowania wydatków z pracownikiem Urzędu (najczęściej referatu komunalnego). W trakcie badania

¹⁰ Ustawa z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2022 r. poz. 1191, ze zm.).

¹¹ 26 884 103,72 zł według sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2019 r.

¹² 29 641 595,53 zł według sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2020 r.

¹³ 5484 mieszkańców.

¹⁴ 5499 mieszkańców.

¹⁵ Powołanych zarządzeniami Wójta nr (odpowiednio): 87/20 z 18 września 2020 r. i 67/21 z 13 września 2021 r., na podstawie Regulaminu funduszu sołeckiego Gminy, ustanowionego przez Wójta zarządzeniem nr 64/14 z 25 lipca 2014 r. w sprawie ustanowienia tego regulaminu oraz zasad wydatkowania środków funduszu w ramach budżetu Gminy.

złożonego wniosku m.in. powołany w skład zespołów pracownik ww. referatu oceniał, czy oszacowane koszty były racjonalne i realne pod kątem cen rynkowych i środków będących w dyspozycji funduszu.

(akta kontroli str. 265, 267)

Zgodnie z art. 2 ust. 6 ww. ustawy przedsięwzięcia mieściły się w zakresie zadań własnych gminy określonych w art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym¹⁶, służyły poprawie warunków życia mieszkańców i były zgodne ze strategią rozwoju Gminy¹⁷. Ponadto stwierdzono, że wnioski uchwalone zostały przez zebrania wiejskie (art. 5 ust. 2 ustawy o funduszu), a uchwały przekazano do Urzędu. Wszystkie wnioski przyjęto do realizacji.

(akta kontroli str. 268-283, 488-492, 552-555)

1.6. W latach 2021-2022 Wójt otrzymał w terminie określonym w art. 7 ust. 1 ustawy o funduszu (do 31 października danego roku budżetowego) łącznie cztery wnioski sołectw o zmianę przedsięwzięć lub ich zakresu przewidzianych do realizacji w ramach funduszu na ww. lata (dwa w 2021 r. i dwa w 2022 r.). Wnioski zostały uchwalone przez zebrania wiejskie i zawierały wskazanie nowego przedsięwzięcia przewidzianego do realizacji (jeden wniosek) lub zmianę zakresu zaplanowanych przedsięwzięć (trzy wnioski), a także – zgodnie z art. 7 ust. 4 ustawy – oszacowanie ich kosztów i – poza jednym wnioskiem¹⁸ – uzasadnienie. Wójt nie odrzucił tego wniosku, co opisano w sekcji „Stwierdzona nieprawidłowość”. Wszystkie wnioski o zmianę przedsięwzięć lub ich zakresu przyjęto do realizacji.

(akta kontroli str. 188-264, 232-233, 242, 248-249)

1.7. Nie stwierdzono przypadku odrzucenia przez Wójta wniosku sołectwa o przyznanie środków z funduszu na 2021 i 2022 r. albo o zmianę przedsięwzięć lub ich zakresu.

(akta kontroli str. 552-555)

Stwierdzona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Wójt nie odrzucił wniosku sołectwa Wielka Słońca o zmianę przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach funduszu w 2022 r. pomimo takiego obowiązku wynikającego z art. 5 ust. 5 w związku z art. 7 ust. 4 ustawy o funduszu. Powyższy wniosek nie zawierał uzasadnienia realizacji wskazanego w nim nowego przedsięwzięcia (remontu pomieszczeń piwnicznych w świetlicy wiejskiej o szacowanym koszcie 5,7 tys. zł), pomimo takiego wymogu, zawartego w art. 5 ust. 3 w związku z art. 7 ust. 4 ww. ustawy. Wydatki związane z realizacją ww. wniosku zostały ujęte w budżecie Gminy na 2022 r. Na realizację ww. przedsięwzięcia wydano w 2022 r. 5,3 tys. zł.

(akta kontroli str. 116-125, 248-249, 289)

Z wyjaśnień i oświadczenia Wójta wynikało m.in., że:

- po zrealizowaniu przedsięwzięć ujętych we wniosku o przyznanie środków z funduszu na 2022 r. pozostały środki w kwocie 5,7 tys. zł, które sołectwo zdecydowało wykorzystać na remont ww. pomieszczenia,
- wyrażenie zgody na realizację tego przedsięwzięcia w ramach funduszu nastąpiło na skutek przeoczenia,
- po przeanalizowaniu ww. przedsięwzięcia Wójt uznał, że powinno być ono sfinansowane wyłącznie ze środków własnych Gminy, a wydatki związane z jego

¹⁶ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40).

¹⁷ Strategia Rozwoju Gminy Subkowy na lata 2015-2020 z prognozą do roku 2025, przyjęta uchwałą Rady Gminy nr XIX/117/16 z 1 września 2016 r.

¹⁸ Wniosek o zmianę przedsięwzięć sołectwa Wielka Słońca na 2022 r.

realizacją 30 grudnia 2022 r. przeksięgowano ze środków funduszu na zadania własne Gminy;

- Gmina nie będzie wnioskować o zwrot z budżetu państwa o zwrot 18,216 % kwoty wydanej na to przedsięwzięcie.

(akta kontroli str. 557-560)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację w Gminie w okresie objętym kontrolą zadań związanych z tworzeniem funduszu i rozdysponowaniem jego środków na sołectwa. Wójt terminowo przekazał sołtysom i Wojewodzie Pomorskiemu informacje o wysokości środków funduszu, przypadających sołectwom w 2021 r. i 2022 r. Informacje przekazane Wojewodzie Pomorskiemu zawierały również prawidłowe dane o wysokości kwoty bazowej. Środki funduszu przypadające na dane sołectwo obliczono w prawidłowej wysokości. Wójt przyjął do realizacji wszystkie 19 wniosków o przyznanie środków z funduszu i cztery wnioski o zmianę przedsięwzięć lub ich zakresu. W jednym przypadku wniosek o zmianę przedsięwzięć lub ich zakresu przyjęto do realizacji, pomimo że nie był prawidłowy.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

2. Wykorzystanie środków funduszu sołectkiego

2.1. Kwoty wydatków budżetowych ogółem zrealizowanych w ramach funduszu wyniosły: w 2021 r. 214,4 tys. zł (82,7% planowanych wydatków), a w 2022 r. (do 30 września) – 204,6 tys. zł (64,6%).

Niższe od planowanego wykonanie funduszu w 2021 r. dotyczyło wydatków w rozdziałach klasyfikacji budżetowej: 60016 – „Drogi publiczne gminne”, (78,6% planu), 92605 – „Zadania w zakresie kultury fizycznej” (86,3% planu) i 92105 – „Pozostałe zadania w zakresie kultury” (98,3%).

(akta kontroli str. 284)

Z wyjaśnień Wójta wynikało, że głównymi przyczynami realizacji w kwocie niższej od planowanej wydatków na zadania zgłoszone przez sołectwa były:

- oszczędności uzyskane na etapie realizacji przedsięwzięć;
- niezrealizowanie modernizacji ul. Świerkowej w Subkowach i przebudowy drogi poprzez doświetlenie w sołectwie Radostowo z powodu komplikacji związanych z uzyskaniem wymaganych pozwoleń i uzgodnień (pierwszego z tych przedsięwzięć nie zrealizowano do zakończenia kontroli, a drugie zrealizowano w 2022 r. z innych środków budżetowych Gminy).

(akta kontroli str. 285-287)

W latach 2021-2022 (do 5 grudnia 2022 r.) 10 przedsięwzięć finansowanych było jednocześnie z funduszu (200,1 tys. zł) oraz z innych środków budżetowych Gminy – poza pulą funduszu (191,8 tys. zł).

(akta kontroli str. 289)

2.2. W zakresie prawidłowości realizacji w latach 2021 i 2022 wydatków budżetowych w ramach funduszu badaniem objęto wykorzystanie wszystkich środków przeznaczonych dla pięciu sołectw¹⁹, o łącznej kwocie 251,0 tys. zł (134,7 tys. zł w 2021 r. i 116,3 tys. zł od 1 stycznia do 5 grudnia 2022 r.), co stanowiło 56,5 % kwoty wydatków ogółem poniesionych w ramach całego funduszu w ww. okresie (444,6 tys. zł).

(akta kontroli str. 284, 288)

¹⁹ Sołectwa: Gorzędziej, Narkowy, Subkowy, Wielka Stońca, Radostowo.

Stwierdzono, że zgodnie z zasadami określonymi w art. 2 ust. 6 ustawy o funduszu, środki funduszu przeznaczono na realizację przedsięwzięć, które:

- zgłoszono we wnioskach sołectw, z wyjątkiem jednego wydatku na zabawkę (bujak – konik), co opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”,
- były zadaniami własnymi Gminy, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym,
- służyły poprawie warunków życia mieszkańców,
- były zgodne ze strategią rozwoju Gminy.

(akta kontroli str. 214-221, 234-240, 268-283, 290-299)

W latach 2021-2022 (do 30 września) Gmina udzieliła w trybach określonych przepisami o zamówieniach publicznych dwóch zamówień o łącznej wartości 430,3 tys. zł, na realizację w ramach funduszu:

- naprawy nawierzchni i równania dróg na terenie Gminy, w tym ul. Ogrodowej w Subkowach (zamówienie o wartości 219,5 tys. zł, udzielone w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie Prawa zamówień publicznych z 2004 r.²⁰),
- modernizacji ul. Jesionowej w Narkowach i remontu chodnika na ul. Zamkowej w Subkowach (zamówienie o wartości 210,8 tys. zł, udzielone w trybie podstawowym na podstawie Prawa zamówień publicznych z 2019 r.),

na które w okresie objętym kontrolą wydano 72,2 tys. zł (odpowiednio: 65,2 tys. zł i 7,0 tys. zł), w tym ze środków funduszu 36,5 tys. zł (odpowiednio: 29,5 tys. zł i 7,0 tys. zł).

W przypadku pozostałych zamówień nie stosowano przepisów ww. ustaw ze względu na ich wartość, która była mniejsza niż 130 tys. zł. Zasady i tryb postępowania przy udzielaniu takich zamówień Wójt określił w zarządzeniu nr 129/20 z 30 grudnia 2020 r. w sprawie wewnętrznego regulaminu udzielania zamówień publicznych w Urzędzie (dalej: „regulamin udzielania zamówień”).

(akta kontroli str. 288, 294, 518-537)

W zakresie przestrzegania przepisów o zamówieniach publicznych oraz postanowień regulaminu udzielania zamówień kontrolą objęto dokumentację postępowań o udzielenie:

- dwóch zamówień opisanych wyżej,
- 19 zamówień²¹, do których zastosowanie miał ww. regulamin (o łącznej wartości 220,6 tys. zł), na realizację których w okresie objętym kontrolą wydano ze środków funduszu 214,5 tys. zł,

co stanowiło 100% skontrolowanych wydatków funduszu.

(akta kontroli str. 493-517)

Stwierdzono, że w postępowaniach, w których zamówień udzielono w trybach określonych przepisami o zamówieniach publicznych m.in.:

- we właściwym terminie i zgodnie z zasadami ustalono szacunkową wartość zamówień,

²⁰ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.).

²¹ Dotyczących przedsięwzięć: „zakup kostki brukowej i krawężników”, „wymiana zniszczonych oraz ułożenie płyt jumb wraz z przygotowaniem podłoża na ul. Jana Pawła II”, „zakup i montaż 4 lamp solarnych przy ul. Sportowej, Wybickiego, Cichej”, „zakup suszarki bębnowej dla OSP Subkowy”, „zakup lamp solarnych STREET S-07R hybryd – 2 szt”, „remont piwnicy w świetlicy wiejskiej”, zakup i montaż zabawki na plac zabaw przy ul. Głównej 3”, „zakup i montaż wiaty przystankowej przy ul. Głównej 9”, „zakup i montaż lampy hybrydowej przy skrzyżowaniu ul. Jasnej i Skromnej”, „wykonanie wewnętrznej sieci wodociągowej – wyprowadzenie z piwnicy do lokalu świetlicy, budowa zbiornika bezodpływowego wraz z przyłączem do budynku, projekt do zgłoszenia budowy”, „zakup bujaka-konika z montażem”, „zakup huśtawki bocianie gniazdo”, „zakup piłkochwyłów z montażem”, „zakup rolet okiennych na 6 okien”, „zakup kosiarki samojezdnej”, „zakup wykasarki spalinowej żyłkowej”, „zakup ławkostołów 6 szt, huśtawki z dwoma siedzeniami, dwa namioty”, „zakup i montaż oprawy świetlnej” i „rozbudowa świetlicy wiejskiej I etap”.

- powołano komisje przetargowe i określono zakresy obowiązków jej członków,
 - otwarto oferty w dniach upływu terminów ich składania,
 - wyboru ofert dokonano na podstawie kryteriów ocen określonych w SIWZ lub SWZ, spośród ofert spełniających wymogi zawarte w tych dokumentach,
 - z wybranymi oferentami zawarto pisemne umowy, a określone w umowach warunki były zgodne z przedstawionymi w wybranych ofertach,
- jednak w zamówieniu dotyczącym modernizacji ul. Jesionowej w Narkowach i remontu chodnika na ul. Zamkowej w Subkowach (podzielonym na dwie części) po terminie zamieszczono w BZP ogłoszenia o wyniku dwóch postępowań i o wykonaniu jednej z umów, a ogłoszenia o wykonaniu drugiej umowy nie zamieszczono, co opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 512-513 , 517)

W wyniku badania zgodności wyboru wykonawców z regulaminem udzielania zamówień stwierdzono m.in., że zgodnie z ww. regulaminem:

- wyboru najkorzystniejszych ofert dokonano po uprzednim rozpoznaniu rynku,
- podstawą udokumentowania zrealizowania zamówienia była faktura lub rachunek.

(akta kontroli str. 493-517)

2.3. W zakresie wykonania przedsięwzięć w ramach funduszu badaniem objęto zadania, których realizację sfinansowano wydatkami objętymi kontrolą w ramach pkt 2.2 wystąpienia pokontrolnego.

W wyniku analizy dokumentacji Urzędu oraz przeprowadzonych oględzin miejsc realizacji wybranych przedsięwzięć w czterech sołectwach²² stwierdzono, że wszystkie przedsięwzięcia zgłoszone we wnioskach sołectw zostały wykonane. Zaplanowane efekty rzeczowe osiągnięto. Przedsięwzięcia wykonano zgodnie z zakresem określonym we wnioskach sołectw. Przykładowo:

- w sołectwie Wielka Słońca m.in. postawiono huśtawkę na placu zabaw oraz wiatę przystankową i lampę hybrydową, a także zamontowano zbiornik bezodpływowy,
- w sołectwie Subkowy postawiono lampy solarne przy ul. Sportowej, Cichej i Wybickiego, zainstalowano suszarkę bębnową do suszenia ubrań strażackich,
- w sołectwie Narkowy ułożono płyty jumb na drodze osiedlowej przy ul. Jana Pawła II oraz położono dywanik asfaltowy na drodze przy ul. Jesionowej.

(akta kontroli str. 397- 413)

2.4. Wniosek o zwrot z budżetu państwa części wydatków Gminy wykonanych w ramach funduszu za rok 2021 przekazano Wojewodzie Pomorskiemu 18 maja 2022 r., tj. w terminie określonym w § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie wzorów informacji przekazywanych przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i wojewodę, trybu zwrotu części wydatków gmin wykonanych w ramach funduszu sołectkiego oraz wzoru wniosku o ten zwrot²³. Wykazana we wniosku kwota wykonanych wydatków w ramach funduszu (214,4 tys. zł) była zgodna z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-28S za 2021 r.

²² W sołectwie Wielka Słońca: „wykonanie wewnętrznej sieci wodociągowej, wyprowadzenie z piwnicy do lokalu świetlicy, budowa zbiornika bezodpływowego wraz z przyłączem do budynku, projekt do zgłoszenia budowy” (2021 r.), „zakup i montaż lampy hybrydowej przy skrzyżowaniu ulicy Jasnej ze Skromną, zakup i montaż wity przystankowej przy ul. Głównej 9, zakup i montaż zabawki na plac zabaw przy ul. Głównej 3” (2022 r.), w sołectwie Subkowy: „modernizacja ul. Sportowej poprzez zamontowanie lampy solarnej” (2021 r.), „zakup i montaż 4 lamp solarnych przy ul. Wybickiego i Cichej, zakup suszarki bębnowej dla OSP” (2022 r.), w sołectwie Radostowo: „zakup huśtawki bocianie gniazdo” (2021 r.), w sołectwie Narkowy: „modernizacja ul. Jesionowej – dywanik asfaltowy” (2021 r.), „wymiana oraz ułożenie płyt jumb wraz z przygotowaniem podłoża na ul. Jana Pawła II” (2022 r.).

²³ Dz. U. poz. 916, ze zm.

Stwierdzono jednak, że na skutek nieprawidłowości opisanej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości” ww. kwotę zawyżono o 1599,00 zł.

Wójt nie otrzymał od Wojewody informacji o ewentualnym stwierdzeniu braków lub błędów w ww. wniosku.

(akta kontroli str. 160-161, 388-389, 438-461)

2.5. Otrzymana²⁴ przez Gminę w 2022 r. kwota dotacji z budżetu państwa z tytułu zwrotu części wydatków wykonanych w ramach funduszu w 2021 r. wyniosła 39,1 tys. zł, co stanowiło 18,2% kwoty wykonanych wydatków w ramach funduszu w 2021 r. Biorąc pod uwagę kwotę bazową w Gminie (K_b) w 2021 r.²⁵ oraz średnią kwotę bazową w kraju (K_{bk}) w tym roku²⁶, wielkość otrzymanej z budżetu państwa refundacji, po zastosowaniu przez Wojewodę Pomorskiego mechanizmu korygującego²⁷ (zgodnie z art. 12 ust. 3 ustawy o funduszu), który skutkuje obniżeniem wysokości zwrotu części wydatków wykonanych w ramach funduszu w 2021 r., była zgodna z przepisami art. 3 ust. 8 pkt 2 w zw. z art. 12 ust. 3 ww. ustawy.

Stwierdzono jednak, że na skutek nieprawidłowości opisanej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości” otrzymana kwota dotacji była wyższa od należnej o 291,27 zł (o 0,8%).

(akta kontroli str. 394-396)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Ze środków funduszu przyznanych sołectwu Radostowo na 2021 r. (35,2 tys. zł) zakupiono zabawkę (konik-bujak) za 1599 zł, nieujętej we wniosku tego sołectwa o przyznanie środków funduszu. Wydatek ten ujęto w przekazanym Wojewodzie Pomorskiemu wniosku o zwrot z budżetu państwa części wydatków Gminy wykonanych w ramach funduszu za rok 2021.

(akta kontroli str. 160-162, 214-221, 388-389)

Kierownik referatu komunalnego Urzędu wyjaśnił, że zakupu ww. zabawki dokonano omyłkowo – nie doczytano zapisu w drugiej uchwale zebrania wiejskiego i dodatkowo zakupiono zabawkę kierując się dobrem społeczności wsi.

(akta kontroli str. 387)

W trakcie kontroli Wójt uznał niezgodność z wnioskiem sołectwa ww. wydatku i przekazał na rachunek Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku 291,27 zł z odsetkami (12,00 zł) tytułem nienależnie otrzymanej dotacji.

(akta kontroli str. 394-395)

2. W zamówieniu dotyczącym „Modernizacji ulicy Jesionowej w miejscowości Narkowy i remont chodnika w ulicy Zamkowej w miejscowości Subkowy”²⁸, podzielonym na:
 - część 1 „Modernizacja ulicy Jesionowej w miejscowości Narkowy”²⁹ (umowę zawarto 9 września 2021 r., a okres jej realizacji wynosił 35 dni),
 - część 2 „Remont chodnika w ulicy Zamkowej w miejscowości Subkowy”³⁰ (umowę zawarto 25 sierpnia 2021 r., a okres jej realizacji wynosił 35 dni):

²⁴ Wpływ na rachunek bankowy Gminy 29 sierpnia 2022 r.

²⁵ 4902,28 zł

²⁶ Obliczona przez Ministra Finansów kwota K_{bk} na 2021 r. wyniosła 4859,66 zł.

²⁷ <https://www.gov.pl/web/mswia/informacja-dotyczaca-wysokosci-zwrotu-w-2022-r-z-budzetu-panstwa-czesci-wydatkow-gmin-wykonanych-w-ramach-funduszu-soleckiego-w-2021-r>

²⁸ Łączna wartość zamówienia 210,8 tys. zł

²⁹ Wartość części 62,7 tys. zł (w tym z funduszu 29,5 tys. zł).

³⁰ Wartość części 148,1 tys. zł

- a) ogłoszenia o wyniku postępowań zamieszczono w BZP 16 lutego 2022 r., tj. (odpowiednio) 130 i 145 dni po terminie określonym w art. 309 ust. 1 w związku z art. 254 pkt 1 Prawa zamówień publicznych z 2019 r. ,
- b) ogłoszenie o wykonaniu umowy obejmującej część 2 ww. zamówienia zamieszczono w BZP 16 lutego 2022 r., tj. 109 dni po terminie określonym w art. 448 ww. ustawy, a ogłoszenia o wykonaniu umowy obejmującej część 1 ww. zamówienia wbrew obowiązкови wynikającemu z ww. przepisu w BZP nie zamieszczono.

(akta kontroli str.512-513, 538-549)

Z wyjaśnień Wójta wynikało m.in., że opóźnienia w publikacji ogłoszeń spowodowane były niedopatrzeniem pracowników Urzędu, odpowiedzialnych za przygotowanie ww. informacji, a nie celowym zaniechaniem. Opisane wyżej braki stwierdzono w lutym 2022 r., w wyniku przeprowadzonej przez Kierownika Referatu Komunalnego Urzędu kontroli spraw załatwionych w tym Referacie w okresie jego nieobecności (od 10 września 2021 r. do 30 listopada 2021 r.). Zobowiązano wówczas pracownika odpowiedzialnego za zamówienia publiczne do niezwłocznego opublikowania ogłoszeń (opublikowano je w BZP w 16 lutego 2022 r., jednak bez ogłoszenia o wykonaniu umowy z 9 września 2021 r.).

(akta kontroli str. 550-551)

OCENA CZĄSTKOWA

Badanie wykorzystania środków funduszu w kwocie 251,0 tys. zł (56,5% wydatków Gminy w ramach funduszu w okresie objętym kontrolą) na przedsięwzięcia zgłoszone przez pięć sołectw wykazało, że wykorzystano je zgodnie z zasadami określonymi w art. 2 ust. 6 ustawy o funduszu, za wyjątkiem poniesionego w 2021 r. wydatku na kwotę 1,6 tys. zł, nieujętego we wniosku sołectwa Radostowo o przyznanie środków z funduszu. Badanie dokumentacji postępowań o udzielenie 21 zamówień publicznych (dwóch w trybach określonych przepisami o zamówieniach publicznych i 19 z wyłączeniem tych przepisów), na które wydano ww. środki wykazało, że postępowania te prowadzono zgodnie z wewnętrznymi procedurami i ww. przepisami, jednak w zamówieniu dotyczącym modernizacji ul. Jesionowej w Narkowach i remontu chodnika na ul. Zamkowej w Subkowach (podzielonym na dwie części) po terminach określonych w Prawie zamówień publicznych z 2019 r. zamieszczono w BZP ogłoszenia o wyniku dwóch postępowań i o wykonaniu jednej z umów, a ogłoszenia o wykonaniu drugiej umowy nie zamieszczono. Przedsięwzięcia, na które wydano objęte badaniem środki zrealizowano. Wójt terminowo przekazał Wojewodzie Pomorskiemu wniosek o zwrot części wydatków poniesionych w ramach funduszu w 2021 r. wskazując w nim wymagane dane i kwotę wykonanych wydatków w ramach funduszu zgodną z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-28S za 2021 r. Kwota ta została jednak zawyżona o 1,6 tys. zł, na skutek ujęcia w niej wydatku, nieobjętego wnioskiem sołectwa Radostowo o przyznanie środków funduszu, a otrzymana kwota dotacji była wyższa od należnej o 0,3 tys. zł. W wyniku kontroli Gmina zwróciła Wojewodzie Pomorskiemu ww. kwotę z odsetkami.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujący wniosek:

Wniosek	- zamieszczenie w BZP ogłoszenia o wykonaniu umowy obejmującej część 1 zamówienia „Modernizacja ulicy Jesionowej w miejscowości Narkowy”.
Uwagi	Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

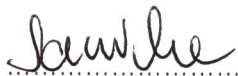
Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, dnia 3 lutego 2023 r.

Kontroler
Teresa Sawicka
Doradca ekonomiczny

.....
podpis

Kontroler
Anna Koszykowska
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku
Dyrektor

p.o. WICEDYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
w Gdańsku
z up.
Dariusz Jurczuk

.....
podpis

